

ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ВНЗ

Шварп Н.В., Фесенко В. Ю.

Кафедра педагогіки і психології

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

pedagogika@nuph.edu.ua

Вступ. Науковим підґрунтям фахової підготовки студентів є володіння викладачами, які її забезпечують, відомостями про психологічні процеси, явища, феномени, закономірності засвоєння здобувачами вищої освіти змісту навчального матеріалу з урахуванням формування професійного мислення та особливостей розвитку професійних якостей. Будь які передові навчальні технології, забезпечуючи пізнавальну активність, інтерес студентів, індивідуалізацію навчання, інтелектуальний та особистісний розвиток є ефективними у випадку урахування викладачем психологічних закономірностей процесу навчання.

Мета дослідження полягала у виявленні відмінностей у запам'ятовуванні навчального матеріалу з логічним структуруванням та емоційним забарвленням і використанням полімодальної мови.

Методи дослідження. Для досягнення мети було використано загальнонаукові методи теоретичного та емпіричного дослідження. Основними теоретичними методами були: аналіз, порівняння, систематизація, узагальнення теоретичних і експериментальних даних. На етапі емпіричного дослідження застосовано методи бесіди, спостереження, анкетування; комплекс психодіагностичних методик.

У дослідженні взяли участь студенти другого курсу фармацевтичного факультету у кількості 30 осіб.

Результати дослідження. Провідними фахівцями у психолого-педагогічній галузі виділено достатня кількість психологічних закономірностей, які впливають на якість навчання, серед них: урахування вікових особливостей психіки студентів, урахування особистісних особливостей, можливостей пізнавальних функцій, потреб, мотивів, емоційно-

вольової сфери та ін. Кожен викладач може подумки говорити собі: «Я багато знаю, я багато можу розповісти, але студенти взяли так мало». Відповідаючи на ці думки розкриємо сутність двох важливих психологічних закономірностей навчання.

Психофізіологічна закономірність асиметрії півкуль головного мозку. Як відомо, у подачі інформації під час вивчення предметів, особливо тих, що пов'язані з розрахунками, формулами, перевага надається логічній, раціональній інформації за яку відповідає ліва півкуля головного мозку людини. Наслідком перевантаження лівої півкулі, коли права залишається незадіяною, можуть бути такі негативні стани студента як: відставання у навчанні, неврози, підвищене відволікання, слабка інтуїція, низький рівень творчості, недостатньо розвинута емоційна сфера особистості, відсутність емпатії, нерозуміння себе та інших, неефективна комунікація та ін. Студент втрачає можливість створювати цілісний образ світу і відповідно фрагментарно мислить. Для майбутніх фахівців фармацевтичної галузі цілісна картина інформаційного та професійного світу є важливою для забезпечення повноцінного формування тих компетентностей загального і спеціального характеру, які є показником їхньої професійної готовності.

Таким чином, зміст, форми, методи навчання необхідно підбирати так, щоб навантаження розподілилося на обидві півкулі (намалювати поняття або явище, порівняти, скласти вірші або пісні з термінів які важко запам'ятати, розмалювати рослини, формули та ін.).

Наступна закономірність навчання полягає у можливості формування у кожного студента пізнавальної потреби за рахунок емоційного насичення навчального матеріалу. Пізнання починається з першої емоції – здивування, яка викликає інтерес до факту, або сутності явища. Інтерес до факту є емпіричним мисленням. Інтерес до сутності – теоретичне яке потрібно розвивати задіявши внутрішні механізми – хочу знати та закріпити задоволення від пізнання заохоченням. Якщо студент не пережив будь яку емоцію отримуючи ту чи іншу інформацію, вона не запам'ятається. Тому, викладачу необхідно насичувати заняття емоційними переживаннями студента, передбачати при структуруванні змісту ілюстрування інформаційного повідомлення такими методичними елементами (приклади, випадки з життя, випадки у професійній сфері, приказки, притчі та ін.).

У підсумку результати експерименту показали, що відтворення інформації представленої виключно на підставі логічної побудови через місяць складає 58%, інформація ж яка подавалася з емоційним забарвленням і використанням полімодальної мови – 70%.

Висновки. Отже, урахування викладачами психологічних закономірностей навчання студентів сприяє підвищенню мотивації та пізнавальної активності студентів до засвоєння професійних дисциплін та обумовлює ефективність формування фахових компетентностей майбутніх фахівців фармації.

Перелік літератури

1. Безкоровайна Л. М. Роль емоційної пам'яті в процесі навчання // Науковий вісник ХДПУ. Психологічні науки. – Харків : ХДПУ, 1998. – Вип. 1. – С. 9–15.
2. Бьюзен Т. Воспроизведение информации [Электронный ресурс] / Тони Бьюзен. – Режим доступу : <http://www.toptrening.ru/articles/1158/>.
3. Вашуленко О. В. Аналіз психологічних передумов організації повторення в початковому навчанні / О. В. Вашуленко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 2 (46). – С. 198–210.
4. Лисенко Л. М. Аналіз концепцій емоційної пам'яті в руслі основних психологічних підходів / Л. М. Лисенко // Вісник ХДПУ ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків : ХДПУ, 2003. – Вип.10. – С. 126–131.
5. Писаренко Н. О. Дослідження продуктивного запам'ятовування як умови активної розумової діяльності і творчої самостійності / Н. О. Писаренко // Збірник наукових праць "Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького. Серія : Педагогіка". – 2010. – № 4. – С. 86–93.